

ESETJOGI MOZAIK

Roma nemzetiségű panaszosok azt sérelmezték, hogy a gyámhatóság megszüntette két unokájuk/gyermekük nagyszülő általi családba fogadását, és a nevelésbe vételükről döntött. A panaszosok azt is kifogásolták, hogy a gyámhatósági határozatról nem értesültek, amikor pedig azt később kézhez kapták, a jogorvoslati felhívást nem tudták értelmezni. Sérelmezték továbbá, hogy a gyámhatóság nem próbált a családon belül gyámot találni a gyermekeknek.

Egy országgyűlési képviselő azzal a panasszal kereste meg a nemzetiségi biztoshelyettest, hogy egy észak-magyarországi városban található általános iskola tagintézményének egyik pedagógusa a roma tanulókkal, és azok szüleivel szemben nem megfelelő bánásmódot alkalmaz. A szülők nagy része napi jó kapcsolatban volt a pedagógusokkal, számos, a gyermekek fejlődését segítő projekt is működött az intézményben a kötelező tanórák mellett. Néhány évvel ezelőtt azonban a panaszbejelentés szerint a jó tapasztalatok mellett az egyik matematika szakos tanár kapcsán nagyon sok probléma merült fel az intézményben.

Egy tüdőbetegséggel küzdő roma nemzetiségű panaszos és házastársa az általuk bérelt oxigén koncentrátor bérleti díjtartozásának rendezése ügyében, megélhetési nehézségeiket megosztva, fordult segítségért a nemzetiségi biztoshelyetteshez. A beadványukban utaltak arra, hogy az ügyintézésük során úgy érezték, roma származásukra tekintettel hátrányos megkülönböztetés érte őket.

Egy hazánkban élő ukrán nemzetiségű panaszos a tulajdonában álló társasházi ingatlan közös képviselőjének eljárását, illetve a társasházi közgyűlésen nagy nyilvánosság előtt tett, a panaszos ukrán nemzetiségi hovatartozását sértő kijelentéseit sérelmezve fordult segítségért a nemzetiségi ombudsmanhelyetteshez.

A biztoshelyettes, egy roma családot ért atrocitások kapcsán, a feljelentésük rendőrségi elutasítását követően, jelzéssel élt az illetékes főügyész felé, vizsgálja meg, hogy fennáll-e az ügyben a közösség tagja elleni erőszak büntetnének gyanúja.

Egy panaszos azt kifogásolta, hogy a miskolci Tetemvár és Őzgró városrészek nincsenek bekapcsolva a városi tömegközlekedési hálózatba, amely felveti az ott élő roma nemzetiségű lakosok hátrányos megkülönböztetésének lehetőségét elsődlegesen a köznevelési intézményekbe történő eljutás, a munkába járás, valamint az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférés terén.

**Alapvető Jogok Biztosának Hivatala
Nemzetiségi Biztoshelyettes Titkársága**

1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.
nemzetiseg.info@ajbh.hu

ESETJOGI MOZAIK

A beadvány szerint a panaszos egy budapesti társasházban rendelkezik lakásokkal, tulajdonosként. Az ingatlan közös képviselőjétől egyrészt egy beázás kapcsán kért információt a társasház biztosításával kapcsolatban, egy másik levélben pedig a közös költség részletfizetési lehetőségével kapcsolatban kért tájékoztatást, egyik esetben sem kapott azonban választ. A közös képviselő a közgyűlési meghallgatásán sértő hangnemben beszélt a panaszossal, a beszélgetésük vitáig fajult.

A közös képviselő a közgyűlésen a panaszos ukrán nemzetiségi hovatartozását sértő kijelentéseket tett, és azt is mondta, hogy menjen oda, ahonnan származik, úgyse hallgatnak rá, senki nem kíváncsi a véleményére, menjen haza háborúzni. A közgyűlésen a panaszos rákérdezett a két megválaszolatlan levélre is, a közös képviselő azonban azt mondta, hogy ne is várjon választ, mert nem fog azokkal foglalkozni. Összességében a panaszos úgy vélte, hogy a közös képviselő részéről ukrán nemzetiségi származása miatt hátrányos megkülönböztetés érte.

A nemzetiségi biztoshelyettes tájékoztatta a panaszost, hogy a hatáskörére vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében akkor járhat el, ha közigazgatási ügy keretében az alapvető jogokkal összefüggésben a hatóság által előidézett visszasság vagy annak közvetlen veszélye merül fel. Tekintettel azonban arra, hogy társasházi közös képviselő eljárása nem minősül hatósági tevékenységnek vagy mulasztásnak, a panaszos ügyében nem indítható ombudsmani vizsgálat.

Mindazonáltal a nemzetiségi biztoshelyettes részletes tájékoztatást nyújtott a sértett rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségekről. A társasházi közös képviselő szakmai eljárását érintő panaszai tekintetében (tájékoztatás elmulasztása a lakók felé a beázással, biztosítással, közös költség részletfizetési lehetőségeivel kapcsolatban) felhívta a figyelmét arra, hogy a társasház működésének, a társasház szerveinek és e szervek működésének törvényességi felügyeletét a társasház helye szerinti illetékes jegyző látja el. A társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény alapján a jegyző hivatalból vagy bejelentés alapján járhat el és a társasházi tulajdonostárs bejelentéssel élhet.

ESETJOGI MOZAIK

Kiemelte azonban, hogy a törvényességi felügyelet nem terjed ki az olyan ügyekre, amelyben bírósági vagy hatósági eljárásnak lenne helye, illetve nem irányulhat a társasház működésének gazdaságossági vagy célszerűségi szempontból való vizsgálatára. Nem tartoznak továbbá a jegyző törvényességi felügyeleti hatáskörébe azon társasházi ügyek, amelyek közös képviselővel, számvizsgáló bizottsággal vagy intézőbizottsággal fennálló személyes konfliktusok eldöntésére irányulnak.

Felhívta a panaszos figyelmét arra is, hogy amennyiben úgy véli, hogy a közös képviselőnek a társasházi közgyűlésen tanúsított magatartása alkalmas volt arra, hogy a becsületét sértse, annak polgári jogi, szabálysértési és – adott esetben – büntetőjogi következményei lehetnek. Így a Ptk. alapján a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése, a sértett fél azonban a személyiségi jogait kizárólag személyesen érvényesítheti polgári bíróság előtt, keresetindítással.

Emellett a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény szerint, aki mással szemben a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ vagy egyéb ilyen cselekményt tanúsít, szabálysértést követ el. Becsületsértés miatt szabálysértési eljárásnak csak magánindítványra van helye.

Jelezte továbbá a nemzetiségi biztoshelyettes, hogy amennyiben a becsület csorbítására alkalmas kifejezés használatára nagy nyilvánosság előtt került sor, akkor az eset összes körülményére figyelemmel a Büntető Törvénykönyv rendelkezései alapján akár a becsületsértés vétségének elkövetése is megállapítható lehet.